

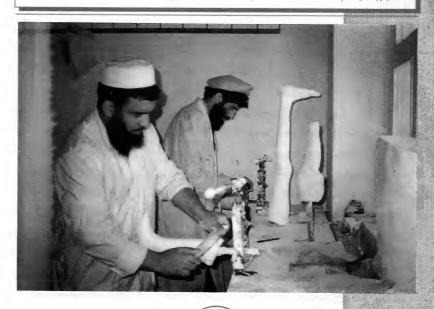

رړ در در ۱ درې د چې پېږد

جولای ۲۰۰۰ میلادی

سرطان ۱۳۷۹ هجری شمسی

سال چهارم شماره دهم

- 🛛 تهیه پلاستر برای ...
 - ناتوانی در آموزش
- ماينونه ژوندتباه کوی
- دمحمد ظاهر دژوند...
 - تشخیص دادن خطر

- سرليكنه
- 🗖 انجمن معيوبين...
- په نوي پیړۍ کې...
- · بعضی شاخص هادر ...
 - 🛛 آه و سوز

A quarterly disability publication of the Comprehensive Disabled Afghan's Programme

Contact:

17C, Gulmohar Lane, University Town POB 740, Peshawar, Pakistan Phone +92-(91)- 841880, 843890, 844693 Fax: 844946 Famall, unedan/a besig not ob-

ښه خبره ،درني کليمي او په خبرو كى مقابل لورى تداحترام د درنو او سترو انسانانو خاصه وي. كلـه چــې د كائنــاتو ذولجـــلال رب انسان ته داشرف مخلوقات لقب ورکوي نو په دې کې بايد هیخ شک پیدا نه شی چی د انسان د عزت، آبرو او کرامت ساتنه پــه هرانســان بــاندې يــو متقابل پور او مسئوليت دي. وایی ژبه هم کلا ده او هم بـلا. کـه ژبه د احترام ، عزت ، شفقت او رښتينولي د قاموس يه کر ښه وچلول شی انسان ته عرزت او عظمت ورپځ برخه کوي. او که ژبه بى مسئولىتە چلول كىرى نە يوازې متكلم سپكوي او شرموي بلکې پــه ويرونــو او اورونــو يــي اخته کوي.

عظیم الشان قران د البقره د سوره په ۸۳ آیت شریف کی څومره په لنډو ټکو خو له لوی قرآنی اعجاز سره د ژبې د چلولو او خبرو کولو تر ټولو غوره لاره په ګوته کړي، هلته چې فرمايي: "قولو لناس حسنا" یعنی له خلکو

وَقُولُو النَّاسِ حَسْنًا

سره په حسن او نيکي سره خبرې وکېږي. د ناس کليمه عامه ده او په هر انسان اطلق کوي. د لته د مالدار، مشر، کشر، آمر، مامور، خان، ملك،عرب اوعجم حدود ندې لګول شوي بلکې هر انسان مکلف شوی چې بلل انسان ته، ولو که هر څوك وی او هر څومره وړوکی غريب، بی وسه او بی کسه وی بايد ورته حسينه او نيکه خبره او خطاب وشي. ترخه خبره، سپکه خبره، له طنزونو او زمزونو ډکه مشکوکه او مجهوله خبره تر بلل سپکه خبره، له طنزونو او زمزونو ډکه مشکوکه او مجهوله خبره تر بلل سپک خبره، د ورته و خبرې کوونکی زيات سپکوي، خواروي او راټيټوي د د نيرې، خوږې ، نرمې او عزتمنې خبرې، کليمې او اصطلاحات د ويوونکی د عزت او عظمت نښه وي. په تاسف سره بايد ووايو چې زموږ په اوسنۍ د عزت او عظمت نښه وي. په تاسف سره بايد ووايو چې زموږ په اوسنۍ ټولنه کې خلك د خولې او ژبې حرمت نه ساتي. سپکې له مسخرو، طنزونه او رمزونو ډکې زهرجنې او خواشينوونکی خبرې له خولې باسې او په هر چا چې لګيږي پروا يې نه لري. دخواشينۍ ځای دی چې دغسې سپکې سپورې خبرې د بې وزلاتو، عاجزانو، مسکينانو او په خاص ډول دمعيوبو

دغه منفی کلچر په ډاګه له اسلامی ارشاداتو، وګړنیزو معیارونو او معمول انسانی کردار څخه د خلکو د بې خبرې څرګندونه کوي. هغوی ګمان کوي معیوبین تر دوی ټیټ خلك دي. افسوس چې داسې خلك غلط پوه شوي او ځانونه یې نه دي پیژندلي. دوی د خدای د صادق رسول دا قول هیر کړی چې فرمایي: په خپل معیوب ورور پورې مه خانده، کیدای شي خدای په هغه رحم وکړي (صحت ورکړي) او تا په دې ابتلاً اخته کړي (رواه الترمزی).

او معلولو وګړو لپاره زياتې استعماليږي.

له دې لنډو ټکو څخه زموږ غوښتنه او پيغام دادی چې انسان بايد د بل انسان عزت او حرمت وساتي او تل خلکو ته په نرمه خوږه، پسته او درنه ژبه خبرې وکړي. نورو ته په سپکه کتل، هغوی سپك ګڼل او يا ورته سپکې خبرې کول ترټولو لومړی دځان سپکاوی او بې عزتي ده. که غواړئ عزت مو وشي عزت وکړئ.

توان سال چهارم شماره دهم ۲۰۰۰

انجهن معبوبين مركز ولايت لوگر ونعالت هاي آن

به تاریخ ۱۲ اپریل ۱۹۹۶ انجمن معیوبین مركزولايت لوگر از طرف جمع كشير از معيوبين ومردم ولايت لوگر تاسيس شد که دارای یک نفر رئیس و ۹نفر اعضا میباشد. انجمن مذکور در زمانیکه مشكلات معيوبين و اذهان منفى در مقابل معیوبین خیلی ها زیاد بود شروع به فعالیت نموده وتوانست به زودترین فرصت مرام ومسير فعاليت هاي خود را با مقام ولايت در ميان گذاشته و اجازه فعاليت انجمن را رسماً بدست بیاورد. انجمن معيوبين با رياست شهداء ومعيوبين ديدار وگفتگو نموده وهمچنان با رئيس صحت عامه لوگر، جمعیت عالی افغانی سره میاشت، ریاست انکشاف دهات و ریاست اطلاعات كلتور جداگانه ملاقات ومذاكره نموده مقصد ومرام انجمن را به سمع آنان رسانیده وتوجه مقامات دولتی را بخود جلب نموده واز آنها تقاضای کمک ورهنمائي لازم جهت تقويت بيشتر انجمن گردید. انجمن معیوبین در هر ماه یک بار با اعضاء خود جلسه ومشوره داشته، در صورت لزوم ونظربه ضرورت وجهت حل مشكلات معيوبين در ماه ۲ الى ۳ دفعه جلسه دایر می نماید. انجمن معیوبین در سالهای گذشته فعالیت های زیادی در راه خدمت به برابر برادران معيوب خود انجام

داده که از آنجمله برای چند تن از معیوبین کلان سن از پروگرام قرضه وکاریابی پروگرام همه جانبه معیوبین افغان CDAP پول نقد جهت کار های حرفوی اخذ نموده وچند تن از اطفال معیوب را به مدرسه جهادی کلنگار ومدرسه عمر فاروق شامل ساخته اند.

کار های گروپی قالین بافی را به کمک پروگرام همه جانبه معیوبین افغان شروع و توانست تا ۱۰ تن معیوب را در شغل قالین بافی فارغ نماید. همچنان ۱۰ تن معیوب را به معیوب با مشکل حرکبی وفلج را به مرکزاور توپیدیک وفزیو تراپی ICRC کابل معرفی نموده. در سیمینار چهار روزه که از جانب پروگرام همه جانبه معیوبین افغان در ریاست انکشاف دهات جهت بهبود کار وفعالیت اعضاء انجمن برگذار گردیده بود، اعضا توانستند تجارب بهتر جهت تبلیغ در دهات وقریه جات را توسط تبلیغ در دهات وقریه بارسوخ وبزرگان قوم در رابطه به احیا و بازسازی معیوبین کسب نمایند.

درنتیجه سعی وتلاش خسته گی ناپذیر این انجمن در هموار کردن راه های مشکل وتشویق مردم در یکجاسازی معیوبین در جامعه واز میان برداشتن ذهنیت های منفی در برابر معیوبین، مردم نهایت همکاری وهمدردی شان را با معیوبین این

طبقه مظلوم نشان میدهند:

۱. سه تن از اعضای انجمن بطور رضاکارانه مصروف خدمت با برداردان معیوب و نابینای خویش بوده و موفقانه کار مینمایند.

مذاکره و دیدار انجمن با رئیس شهدا ومعیوبین امارات اسلامی افغانستان در رابطه به حقوق معیوبین ووعده هرنوع همکاری از جانب ایس ریاست وتوزیسع کتابچه های حقوق معیوبین وبیوه زنان زمان جهاد در آینده نزدیک.

۳. مشوره ومذاکره انجمن با کمیته بازتوانی پاد خواب شانه در رابطه به مشکلات کمیته با یکعده از مردم آن منطقه

۴. امداد مقدار پول نقد به یک فامیل بی بضاعت توسط مردم قریه هونی سفلی به همکاری انجمن وبزرگان قریه.

مل وفصل مشكلات وموانع
 اعضاء انجمن معيوبين از طريق
 مشوره ومذاكره اعضاء باهم.

ک معرفی یک تن معیدوب به نام اخترگل با مشکل حرکتی به ورکشاپ اورتوپیدی دفتر ICRC کایل

به نوی نیزی کی دوهنوسنو دهنونو به باب د بیکنگ اعلامیه

- ۱ موږ دمعیوبو وګړو دبین المللی سازمان، د نړیوال ګډون او ونډي اخیستنې، نړیوالې بیارغونې، د نابینایانو د نړیوالې اتحادیې، او دناشنوایانو دنړیسوال فدراسیون او همدارنګه د ټولو براعظمونو د معیوبو اشخاصو او ددغسو اسخاصو لپاره دغیردولتی مومسو رهبرانو د ۲۰۰۰ کال دمارچ له ۱۰ تر ۱۲ نیټې پورې په بیجنګ کې غونډه وکړه چې دمعیوبو اسخاصو د بشپړګډون او برابرتیا لپاره ددغې نوې پیړۍ ستراتیژی ته انکشاف ورکړو.
- ۳ موږ په ژورې اندیښنې سره وایو چې، ددغو اسنادو او احکامو غوره اشر لااوس هـم د معیوبو اشخاصو ژوندانه په ښه والي کې نه دي محسوس، په تیره بیا دمعیوبو ښځو او نجونو په ژوندانه کې چې هغوی تر ټولو محرومو او بیوزله ډلو زیاتې له پام او نظره لویدلي دی.
- ۴. موږ په تاکید سره وایو چې د پرمختیا او انکشاف له عمومی پروسې څخه دمعیوبو و ګړو دوامداره او پرله پستې ګوښه کول ددغې نوې پیړۍ په پیل کې د اساسې حقوقوڅخه تیري اوبشري تور(جرم) دی.
- ۵ موږ په دغه هوډ او تعهد کې شریك يو چې ، په ټولنه کې د معیوبینو بشپ ګډون او ونډه اخیستل د یو داسې بین الملللی کنوانسیون د منځ ته راوړلو په لور زموږ پیوستون ته اړتیا لري چې په قانونی توګه ملتونه سره یو ځای کوي چې په دې توګه د معیوبو اشخاصو لپاره د برابرو چانسونو د بیمیری ملګرو ملتونو دمعیاری

- اصولو او قواعدو معنوی قدرت لاپسی پیاوری کری.
- ج موږ په دې عقیده یو چې، ددغې نوې پیړۍ پیل د بید لا بیلو معیوبتیاو درلودونکو اشخاصو او دهغوی د انجمنونو لپاره د نورو ملکی سازمانونو، محلی او ملی خواکونو، دملگرو ملتونو دغړیو او نورو بیسن الکومتی سکتور لپاره یو نیکمرغه وخت او مصوصی سکتور لپاره یو نیکمرغه وخت او مصورتی پروسه کې نردې همکاری وکړي مشورتی پروسه کې نردې همکاری وکړي انکشاف اوتصویبول وي کوم چې د معیوبو اشخاصو د حقوقو دفاع وکړي او ارتقاع ورپه برخه کړي او د ټولنې په ټولو برخو کې د هغوی د ګړون لپاره مساوی چانس برابر
- ٧. له دې کبله، موږ ټول دولتي مشران، عامه اداره چیان، محلی مقامات، دملگرو ملتونو غيري، معيوب اشخاص، هغه ملكيي سازمانونه چې دانکشاف په پروسه کې برخه اخلی، خصوصی سکتور او ټولنیز مسئول سازمانونه دېې ته رابولو چې په سملاسي توګه د يوه بين المللي کنوانسيون پروسه ترلاس لاندي ونيسي او همدارنګه دغه پروسه په ټولو راتلونکو بين المللي غونهو او شوراګانو کی په خاصه توګه د ټولنيز انکشاف په اړه د ملګرو ملتونو دعمومي اسامبلی پـه اختصاصی جلسه کـې، دغیردولتی خیریه موسسو دوه زره کال په شوراکي، دملګرو ملتونو د دوه زرم کال په عمومي اسامېله کې، او د دولتي مشرانود تياري نيولو په غونډو کې تر بحث لاندې
- ۸. همدارنگه میوږددغیی پروسی لیه ټولیو برخوالیو څخه غیواړو چی ددغسی ییوه
 کنوانسیون د تصویبولو په کار کې په فعاله توګه اسانتیا برابیره کړي، چی نوموړی

- كنوانسيون د نـورو شيانو نـه عـلاوه، بـايد دغو لاندنيو موضوعاتو تـه د لومړيتـوب حق قايل شي:
- الف: د معیوبو اشخاصو د عمومی ژوندانه ښه کسول او لسه بسې برخسې تسوب (محرومیت) سختیو او غربت څخه د هغوی خلاصول.
- ب: تعلیم، روزنه، دحق الزحمې وړ کـــار ، او دتصمیــم نیولــو پــه ســاحو کــې برخــه اخیسـتـل.
- ج: د تعصبی او توپیرې چلند او انګیرنو له منځه وړل او همدارنگه قسانونی معلوماتی موسساتی خنډونو رفع کول.
- د: د اضافه منابعو تخصيص وركول چې د معيوبتيا لرونكو اشخاصو برابره ونډه اخيستل تضمين كړي.
- نو په دې توګه موږ د په عمل لاس پورې
 کولو غږ کوو، په ټولو هغو عناصرو باندې
 چې د بښری وقار او انسانی برابرتيا سره
 علاقـه لـري، چـې پـه پراخـه پيمانـه او
 هراړخيزو هڅو کې په پلازمينو، ښارونو،
 ښارګوټيـو، لـيرې پرتوکليـو، او دملـګرو
 ملتونو په شوراګانو کې سره راغونډ شي او
 په دې توګه د ټولو معيوبو وګړو د حقوقو
 کنوانسيون منځ ته راوړي او تصويب کړي،
- ۲ زموږ ټولې موسسې او سازمانونه وعده ورکوي، چې د ټولو معیوبو وګړو دحقوقو د یوداسې نړیوال کنوانسیون لپاره مبارزه وکړو چې په قانونی توګه په ټولنه کې د هغوی د بشپړې او برابرې ونډي اخیستلو زمینه برابروي.

د ۲۰۰۰ کال د مارچ ۱۲ مه

دمعیوبتیا په باب د نړۍ د غیر دولتی خیریه موسسو د مشرتابه غونډه پیکنګ د چین د خلکو جمهوریت.

المال المال

این شاخص ها نمایانگری مراحل انکشاف وتکامل اطفال از زمان تولد الی سه سالگی بوده که، حرکت کردن، دیدن، شنیدن، حرف زدن و آمیزش با مردم و محیط طفل را دربر میگیرد.

این شاخص ها در نوزادان دختر ویا پسر یکسان بوده وفرقی ندارد.

طفل در دوران سه ماهگی: میتواند تا سرش را بلند نماید، به اشیای دورو پیش اش علاقه نشان بدهد، بسوی صدای آواز ها نگاه میکنند، ودر جواب غم غم منعابند.

طفل در دوران ۶ ماهگی: خود را دور داده ویا لوت میخورد، اگر از جایی محکم بگیرد میتواند ایستاده شده تعادل بدن خود را نگاه کند، بخوردن غذا های نرم علاقه بیدا میکند.

طفل در دوران ۹ ماهگی: با دستان خود اشیا را در دهن خود فرومیبرد، شروع

به چارغوک نموده ، وشروع به فهمیدن کلمات همچون بای بای مینماید.

در دوران ۱۲ ماهگی: با کمک قاشق ویا دستان اش غذا خورده، چک چک مینماید، با استناد توسط یک دست خود شروع به راه رفتن مینماید، شروع به گفتن کلمات ساده و مورد علاقه اش همچون ماما، بابا مینماید.

در دوران ۲ سالگی: اسمای بسیاری اشیا را بخوبی دانسته وشروع به یکجا نمودن دو یاسه لغت مینماید، شاید قهرشود زیراچیزی را که میخواهد بگوید ازگفتن اش معذور است

در دوران ۳ سالگی: خیز میزند و بالای یک پا میتواند بایستد، قادرست تا تصویری بعضی از اشکال ساده را بکشد، شاید خودش رفع حاجت نماید و از طرف شب خود را ترنکند، بسیار پرگوی شده، خوش دارد قصه ها را بشنود و با اطفال دیگر بازی کند.

هرگاه دراطفال تان این علایم طبیعی دیده نشد ایشان به مشکل مواجه بوده وبه کارمند ساحوی یا کارمند صحی مراجعه

پیام های اساسی (کلیدی) به کارمندان صحی وساعوی

- به مادران در هنگام بیان مشکل طفل شان خُوب توجه نماید.
- بافامیل ها همکاری نماید تا ایشانرا در حمایه از پیشرونت اطفال برانگیزید.
 - اطفال را توانا سازید.

هرگاه پیشرفت وانکشاف طفل خیلی بطی باشد، در اسرع وقت به کارمند صحی مجرب ویا متخصص این بخش رجوع کنید.

المحادث المحاد

آه کشم که از سوز آن قلبم آتش گرفته دخانی ازان بلند شده که خودم را دران گم کرده ام و به ملکوت آسمانها رسیده آری! آهی کشم ودر بیت الغموم بسر برم بلی! آن آوان از یادم کجا رود که با چشمان بینا

راه ترقی وفلاح را طی میکردم ولی امروز! آری امروز! که بآن روز فرقی بزرگی دارد دید چشم بامن وداع نموده راه فراق را گرفتند واز من جدا گردیدند حالاکه قلب ام را گرد وغبار غم احاطه نموده

توانائی که داشتم قدر ومنزلت که با من بود

در فضای خورسندی قدم بسوی سعادت برمی داشتم التفاتی که مردم بمن داشت همه چون شیشه صفائی بود که با معیوب شدنم باسنگ بدبختی وناتوانی تصادم نمود پارچه وریزه گردید ازبین رفت بلی با معیوب شدنم همه گی وهمه گی از نزدم دوری گزیده اند.

توان سال چهارم شماره دهم ۰۰۰

با اعضای سالم

تهيه پلاستر براي اعضاي مصنوعي

پلاستر پاریس Plaster of Paris و تهیه اعضاي مصنوعي استعمال قابل ملاحظه و مثمری داشته که در دو مرحله از آن استفاده میگردد.

ابتدا جهت ساختن قالب بنداژ پلاستر را دورادور طوله ياي شخص معيوب ييجانده تابه اصطلاح از آن فلم ویا Negative تهیه بدارید.

بعداً پودر پلاستر را با آب یکجا کرده در بين همين قالب پاويا Negative بیاندازید. بعدازینکه سخت شد از آن میتوان منحیث یک مادل و یا Positive که جهت ساختن اعضاي مصنوعي بكار ميرود

نگهداری Plaster of Paris

- هـرگاه پـودر پلاسـتر را بـرای مـدت طولاتی نگهداری مینمائید خوب از آن مراقبت نمائید زیرا که اگر در معرض نم قرار گرفت زود خاصیت خود را از دست
- پودر پلاستر را در یک قطی پاک وخشک سربسته نگهداری نموده هرگاه پودر را وقتاً فوقتاً استعمال نمائيد قطی را مهرولای نموده از خطر نمی دور بگذارید.
- جهت استعمال روزمره ازیک قطی نسبتاً خورد تراستفاده نموده کوشش کنید که قبل از علاوه نمودن مقدار ديگر پودر، پيودر داخيل قطى كاملاً ختم شده باشد.
- همیشه بعداز استفاده سر قطی را بسته نگهدارید.

وسایل مورد ضرورت

- یک پیالیه برای گرفتین پودر پلاستر از قطى ضرورت بوده پياله بايد هميشه پاک وخشک نگهداری گردد تا از آلوده شدن یودر جلوگیری گردد.
- يك ظرف بلاستيكي ١٥ ليتره ويا كوچكتر جهت يكجا كردن يلاستر، هرگاه ظرف پلاستیکی ارتجاعی باشد تا هرگاه پلاستر که در آن چسپیده به درستی تراش وياک گردد.
- یک چوب ویا کف گیرک مخصوص بخاطر يكجا نمودن پلاستر.
- یک میله آهنی که دربیس "فلم" Negative" قالب قرار مي گيرد. اين ميله را در هنگام اصلاح كردن قالب كمك

یکجا نمودن (گد) نمودن پلاستر المراكب أل المراكب

- از آب پاک شیرگرم مطابق درجه حرارت اتاق ويا گرمتر تا پلاستر بتواند زودتر خود را سفت نماید استفاده نمائید.
- آب مقدار ضرورت را اندازه نموده تقریبا همانقدر که Negative یا "فلم" را پرکند. آب اندازه شده را در بین ظرف عليحده بياندازيد
- پودر پلاستر را آهسته آهسته بالای آب علاوه نموده تا آنکه سطح پودر از آب بلند تر باشد، و شکل یک تپه کوچک را دربین آب بخود بگيرد.
- سرد شود.

- آهسته آهسته پلاستر را در بیسن انگشتان تان بسائید تا اینکه خوب نرم شود وهر نوع کلوخه پودر را دور نمایید.
- يلاسترو آبرا بخويسي با چوب وكفگيرك مخصوص مخلوط نماييد.

انداختن پلاستر در قالب ویا Negative

- همين مخلوط تهيه شده قبل ازينكه خود را سخت کند ویا گرم بیاید در بین قالب علاوه كنيد.
- قالب را هنگام انداختن مواد در داخل آن خوب محكم بگيريد تا اينكه پلاستر از آن نريزد.
- يلاستر را آهسته ميان قالب انداخته و قالب را خوب پر نمائید. یک میله/سیخ را دربین بگذارید هرگاه ضرورت باشد. سيخ را تاهنگاميكه پلاستر خوب جابجا میگردد محکم بگیرید، تا اینکه اطراف ويا كنار هاى قالب به آن تماس نكند. سیخ باید از پلاستر به اندازه ۱۰ سانتی متر بلند تر واقع شود.
- سيخ را بالاو پائين نموده بـــه اطراف قالب بزنید تا غباره های آب ویا حباب ها دور گردند. با اینکار مقدار سوراخ ها را در مدل كاهش خواهيد داد.

• هرگاه يكبار پلاستر سخت و گرم

گردید، بگذارید که تا قبل از دور نمودن و یا کشیدن قالب و کارنمودن بالای مدل

فاتوانی در آموزش

ترجمه ونگارش: داکتر نجیب الله محبوب

اوصاف اطفال مصاب ناتواني درآموزش

نظر به مطالعات وتحقیقات اجرا شده ناتوانی در آموزش نزد اطفال مذکر نظر به مونث به تناسب ۳۰۱ بیشتر است ۷۵ فیصد ایشان در مکاتب ابتدایی به قسم ناتوانی در آموزش شناخته شده وضریب ذکاوت شان حداوسط ۹۵ است آنها مشکلات بیشتری در خواندن وهجا کردن کلمات دارند نه در ریاضی با بلند رفتن سطح تعلیم شان، مشکلات آموزشی شان نیز بیشتر می شود. بصورت عموم نزد این اشخاص دو صفت ذیل دیده شده:

١. مشكلات در توجه وفرط فعاليت

کم توجه بودن (یا قادر نبودن به توجه بیک وظیفه معین) و فرط فعالیت (حرکات مکرر وبی هدف) اکثرا نیزد اطفال مصاب مشکلات درآموزش دیده شده انجمین روان شناسان امریکا انها را به نام مصابین تشوشات توجه وفرط فعالیت Attention)

Defcite and Hyperactivity Disorder)
یا ADHD یاد کرده بیرای تشخیص ADHD باید توجه شود که طفال انواع مختلف ومتعدد عدم توجه به امور و اجرای مکرر وزیاد از حد حرکات را نشان بدهد. یکی از کارکنان صحت فامیلی راپور داده که نزد تقریبا ۵ فیصد تمام اطفال ADHD دیده شده.

این حالت اکثرا باتداوی دوایی بهبود بافته مى تواند. Ritalin كيه از خيانواده Amphetamin است بیشتر از هر دوای دیگر در این مورد توصیه می شود، گرچه Amphetomin منبه دماغی بوده وفعالیت دماغی را زیاد می سازد اما نزد مصابین ADHD تاثیر معکوس وارد کرده و فرط فعالیت آن ها را تنقیص میدهد. رایورها نشان داده که تعداد اطفالیکه این دوا را میگیرند روبه افزایش بوده و همین حالادر ایالات متحده امریکا به تعداد تقریبا یک مليون طفل از اين نگاه تحت تداوي قرار دارند و اکثرا بهبودی هم حاصل شده. باید متوجه بود كه هر طفل فرط فعال وبي توجه نباید مصاب ناتوانی در آموزش تلقی گردد. اكثر اطفال مصاب ناتواني درآموزش آرام بوده و امور مربوط خویش را با دقت تام اجرا میکنند گرچه بعضی از اینها فرط فعال وبي توجه هم اند.

۲. تشوشات سلوكى

تشوش در سلوک و رویه طفل ووقوعات آن نزد مصابین ناتوانی در آموزش یک موضوع بسیار عمده وجالب توجه است. نظر به مطالعات اجرا شده، تشوشات در رویه وسلوک نزد اطفال مصاب ناتوانی در آموزش نظر به سایر اطفال بیشتر است

گرچه این ثابت نشده که تشوشات سلوک سبب ناتوانی در آموزش یا ناتوانی در آموزش یا ناتوانی در آموزش سبب بروز تشوش در سلوک طفل میبگردد زیرا نزد همه اطفال ناتوانی در آموزش، تشوشات سلوکی موجود نیست و روی این تفاوت ها است که بعضی متخصصین این رشته پیشنهاد کرده اند که بعضی انواع خاص یا Subtype های دارای اوصاف معین و مشخص وجود دارد که نزد اوصاف معین و مشخص وجود دارد که نزد شده روی این بخش هنوز تدقیقات ادامه دارد و شناخته و تثبیت گردد.

بطور خلاصه از این بحث چنین نتیجه میگیریم که اطفال مصاب ناتوانی در آموزش دارای مشخصات خاص بوده و نکته عمده نزد شان نقصان یا کمی در اجراات روزمره است با وصف اینکه ذکاوت خوبی دارند. بعضی از این ها ممکن فرط فعال بوده و یا سایر اوصاف فوق الذکر را داشته باشند اما بعضی دیگر نه لذا اطفالی که دارای یکی از اوصاف مذک ور بوده اما ناتوانی در آموزش نداشته باشند نباید از باعث موجودیت صفات فوق به نام مصابین ناتوانی در آموزش شناخته شوند

(ادامه دارد)

الم ماينونه دُوند تناه كوي الله

په اوسنیو نړیوالو لانجو کې ماینونه له هغو وسلوڅخه دی چې تر ټولو په پراخه اندازه استعمالیږی...

ماینونه ارزانه اخیستل کیږی، اسانه استعمالیږی او په مشکل سره موندل کیږی...

ماينونه ددې لپاره کارول کيږی چې خلک قصدا له خپلو کورونو څخه ليړې وساتل شي...

ماينونه په هروشلو دقيقو کې يوتن يا وژنې او يا يې معيوبيوي...

دماينونو له زخمونو څخه اکثره وخت د نيستمنو تر ټولو نيستمن او بيوزله خلک سخت زيانمن کيږی او مړه کيږی... هغه څوک چې له ماينونو څخه ژوندی پاتې کيږی زياتر وختونه د خپل ژوند د بقا لپاره په بشپړه توګه دخپلې کورنۍ د شاييخي وي... ماينونه نه پريږدي چې څوک له ځمکې د اوبو له زيرمو، ښوونځيو، طبی اسانتياوو او د تګ راتګ له لارو څخه کار واخلی... ماينونه هيڅکله وديږی نه...

ماينونه زوړ او ځوان، خپل او پردې نه پيژنی...

ذاکر پدر ومادر خود را در حادثه وحشت ناک ازدست داد. ودیگر سرپرست وسرپناهی نداشت.

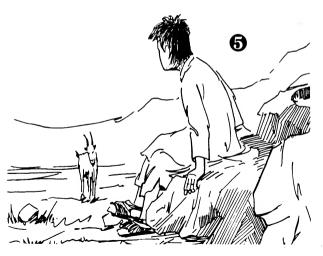

ارباب اورا به خانه خود برد وکارهای زیاد وشاقه را بالایش انجام میداد. ذاکر وظیفه داشت تا ازطرف روز رمه ارباب را به چراگاه ببرد.

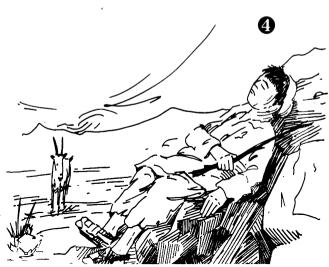

تا ناوقت های شب در خدمت مهمانان ارباب بود

برایشان نان، چای و چلم میبرد.

وقتی ازخواب بیدار شد دید که به جز ازیک بز از رمه اثری نیست.

روزی رمه را به چراگاه برد از بیدارخوابی زیاد بالای سنگی به خواب (عمیق) سنگین رفت

دمحمل ظاهر د ژونا لناړه کیسه

له کندهار څخه عبدالباری بالاکرزی

محمد ظاهر د فاریاب ولایت دخواجه موسی ولسـوالی د خواجـه عطاخـان دکلـی اوسیدونکی دی. نوموړی موږ دخپـل ژوند د کیسې څخه داسې خبروي: زما عمر ۴۷ کلو ته رسیږی او په کال ۱۹۹۵ کې معیوب شوم چې نهه ۹۳۰ کاله وړاندې مې ملا په جنګ کې زخمي سوه، ډیرې دواګانې مې دغریبې په ژوند کې وکړې خو هیڅ فایده یې راته نه کوله خالي می ټپ جوړ سو مګر د دواړو پښو فلج یا شلوالي راته پیدا شو چې پـه نتیجـه کـې یـې زه ځای پـرځای کېنه له.

خپلې د مسافرۍ ورځې او شپې مېي د همسايه په څير د هرات په ولايت کې د پلار، دوو وروڼه او دريو اولادو سره سبا کولې. پلار مې زيات ضعيفه دی، يو ورور مي په ايران کې اوسيږی چې د تيرو شپږو کلو راهيسې يې يوه افغانۍ نه ده را استولې او بل ورور مې بيکاره دی او هر څه پې مو پلار ورته وايي هنوز هم دی جنجال ورسره کوي زه شخصا خو هيڅ نشم ورته ويلای کله چې پلار ورته د مزدوري يا روزګار خبرې کوی دی د ستي دخپلې روزګار خبرې کوی دی د ستي دخپلې ورته وايي چې د کوم کار درك دی نشته په ورته وايي چې د کوم کار درك دی نشته په تش لاس کوزده کول امکان نه لري ټوله ورځ مو د پلار بيچاره ورس ه خړه وي.

په کور کې مو زړه نه کیني یوه ورځ مې یو اوه کلن زوی د نېږدې همسایګانو کسره ورواستاوه چې که کوم یو نفر یې د موسسې پورې دکومك د ترلاسه کولولپاره بوزي. د

یوې خوا دا نیستي ته هك پك تللی وم او له بلې خوا مې د ورور او پلار ترمنځ جګړو ته نفس تنګ شو. کله چې به کور ته راغلم یوه کوچنی به راته وویل بابا نن ما ډوډۍ نه ده خوړلې زړه به مې داسي درد وکړ حتی چې دا خپله ژړا مې نشوای درولای بل کوچني رانه د پنځه سوو افغانۍ نوټ غوښتنه کوله او تانه به یې دهغه بل کور د کوچنیانو د شیانو راکوله چې هغو به درلودل داسې به حیران سوم چې څه وکړم زاري به مې شروع کړې چې یا الله ﷺ چاته ورسم په کور کې یوموټی اوړه نشته.

درې مياشتې وسوې چې کډه مو دفارياب ولايت ته يوړه مګر زه ځينې پاتې شوم او دکندهار په لور را روان شوم په دې چې چا راته په هرات کې د کندهار د معیوبینو د موسسى ذكر كړي وو، پــه ١٩٩٨/١٥ نیټه د سره صلیب شفاخانی ته راغلم ډاکټر چې زما زخم وليد راته ويې ويل چې د زخم علاج دې څو ورځي نيسي چې په موږ پورې اره لرى وروسته داكتر صاحب دافغان معیوبینو هر اړخیز پروګرام ته د مصنوعی اندامو د ترلاسه كولو لپاره ورواستولم. څرنګه چې ما یوه جوړه مخصوص قالبونو (Brace) ته ضرورت درلودی راته یی د دوو اونیو په درشل کې ترتیب کړل ترڅو پښې مي د زخمونو او لړزې څخه نجات ومومي. زما د شپې د تيريدو ستونزه په مخ کې وه د يوې روپۍ قدرت ما نه درلود چې په هوټل كى شپى وكړم بل دا چې هيڅ هوټل چار چاپیره نه وو موجود. ډیر پریشانه وم چې د

دې خبرې څه حل پیدا کړم خدای گه ته مې ژړاوې وکړې چې یا الله ه ته پرماغریب رحم وکړې وروسته د نوموړی موسسې ۱لله ۱ د کای امر یو کارکوونکی د شپې د تیرولو د ځای امر د بلې همکارې موسسې په لیلیه کې د یوې نیمې میاشتې دپاره راواخیست په دې تخمین شوي مودی کې به زما ټپ هم جوړ شي د نوموړی کی به زما ټپ هم جوړ کارکوونکی د مهربانی څخه د ونسې خوشحاله شوم چې یو الله هم ورغلوو پانسمان مو وکړی او وره دوائی هم راته واخیستله.

د نوموړي موسسي کارکوونکي هميش احوال اخيسته او وقتا فوقتا يمي زما ټول مشكلات حل كول پر ۱۸۱۱/۱۹۹۸ نيته د معالجي او قالبو كار خلاص شو اوس حیران یم چی څه وکړم دځان سره فکر کوم که کور ته ولاړ شي خو هلته هم يو مت اوړه نسته چې زه او زوي دواړه ورسو نو دا ناوړه مالي مشكلات به بيا وينم يو وار مي د ځان سره سلاح شوه چی دطالپانو په يو اطاق کی به شپې تيروي دلته به په کندهار کې اوسيږي خو کله چې به کوچنيان راپه ياد سول چې هغه به څه شي خوري وږي به وي او که نه بیاهغه و چې د کوم دوست په مرسته مي كيه كندهار تبه راوغوښتك اودافغان معيوبينو د موسسي له نوموړي كاركوونكي له خوا قرضه راكول شوه او اوس شکر دی زموږ ټولو د حلالې نفقې د پیدا کولو سبب مرځیدلې ده.

المالي ال

بسیاری از اطفال از حادثات داخل منزل شان آسیب دیده که حتی باعث مرگ ومعیوبیت دایمی شان میگردد. کارمندان صحی و بازتوانی باید از عوامل پیش پا افتاده این نوع حادثات وچگونگی جلوگیری آنها بخوبی واقف باشند. ایشان باید در قسمت بوجود آوردن یک محیط بی خطر وآرام برای اطفال یا فامیل ها همکاری نموده و آنها را متوجه بسازند.

عموما درنگهداری اطفال خواهران وبرادران بزرگتر با مادران شان همکار میباشند فلهذا این بسیارمهم است تا خود اطفال ومکاتب درین کار بذل مساعی نموده و دخیل باشند.

عواقب ناگوار اینگونه حوادث را به گونه یک قصه کوتاه میتوان بازگو شد. قصه را بخوانید وبه تصویر نگاه کنید.

مانند دیگر دختران، آمنه که هنوز ۹ سال داشت بطور معمول از برادر کوچک اش مواظبت مینمود. پیشین یکروز مادرش مواظبت مینمود. پیشین یکروز مادرش جهت احوال پرسی یکی از خویشاوندان شان که بیمار بود میرود وازآمنه میخواهد تا برعلاوه مراقبت از بردارش غذای شبرا نیز آماده نماید. آمنه میکوشد تا در عین زمان هم غذا بپزد وهم کارهای خانگی اش را اجرا نماید وهم مراقب برادرش باشد. در اتاقی تنگی که آشپزی وبودوباش شان اتاقی تنگی که آشپزی وبودوباش شان صورت میگرفت شروع به پمپ نمودن اشتوپ تیل خاکی نموده تا شعله ور شده ودیگ را بالایش بگذارد. که ناگهان صدای یکی از خواهر خوانده هایسش به گوش

اش تنین انداز شده وآمنه از خانه بیرون میگردد برادرک کوچک اش که میتوانست با چارغوک نمودن و یک سرعت فوق العاده به هر سو برود وبا حس کنجکاوی که طبیعتا با هر طفلی درین سن وسال موجود است بادست زدن به این اشیای گردوپش اش تسلی نموده وعواقب ناگواری را بار می آورد.

توجه به تصوير:

- حال ما چیزهای که شاید باعث بمیان آمدن حادثه ناگوار برای طفل گردد برایتان بازگو میشویم.
- ظرف (دیگ) بدون سرپوش ، شاید طفل با دست زن به دیگ خود را

طفل اشتوپ را بروی زمین چپه کند که باعث در گرفتن فرش روی خانه وحتی طفل شود و یاهم موجودیت دود در اتاق علت بندش تنفسس طفل خواهد شد.

- بوتل تیل خاک سرباز را شاید طفل بالای خود چیه کرده ویا بنوشد.
- می بری خود پچه مرده ویا بنوسد.

 میگردد تا طفیل گوگرد را در دهن خود نماید که باعث قبضت، زهرناک شدن جهاذهاضمه طفل و بندش در گلویش گردد. طفل بزرگتر شاید گوگرد را در داده وباعث حریق گردد.
- موجودیت کارد و یا چاقوی تیز باعث این میگردد تا طفل توسط آن دست ویا دیگر اعضای بدن خود را قطع کند.

پس از موجودیت همچون اشیا ودیگر اسباب خطرناک در اتاق که باعث حوادث

بسوزاند. امکان دارد دیگ بالای طفل چپه شده باعث سوختن بدن و چشمانش شود.

ن اشتوپ تیل خاکی، ممکن شعله های اشتوپ طفل را بسوزاند، شاید

خطرناک و تهدید کننده آینده طفل شما است سخت جلوگیری نمائید این سهل انگاری های یا باعث مرگ طفل ویا هم سبب معیوبیت دایمی آن میگردد.

شما میدانید که کم بینی یک نوع از متضرر شدن دید چشم است که ما باید قبل از تعریف کم بینی بدانیم که دید تارمل حست.

دید نارمل: شخص که تمام اشیا را از نزدیک وفاصله دور بخوبی دیده بتواند دارائی دید نارمل میباشد.

- متضرر شدن دید چشم (Vision impairment) عبارت از کم شدن دید چشم بنابر عوامل مختلف از قبیل امراض تصادمات ولادی وغیره برای شخص رخ میدهد یک تعداد افراد

کاملا نابینا و بعضی ها به تداوی ضرورت دارد. اکثرا ۸۰ فیصد مردم مشکل بینائی دارند.

درین شماره می خواهیم کم بینی را تشریح کرده و بعضی طروق را که چطور میتوان توجه شخص کم بین را به اشیا جلب کرد معنی کم بین عبارت از ضعیف بودن قوه دید است که نسبت به دید نورمال ۶/۱۸ کمتر با نسبت به دید ساحوی کم از ۲۰ درجه دیامتر است.

تمرین داریم برای جلب توجه شخصی کم بین به اشیاء:

یک شی جلادار را انتخاب کرده که اندازه آن برابر به دست تان باشد که به آسانی دیده شود.

در فاصله یک متر از شخص ایستاد شده قسمی که شی مذکور را برابر به سطح دید اوبگیرید برای شخص مذکور بگوید شی را پیدا کنید متوجه باشید که اوشی را دیده

اگر از یک متر دیده نتوانست همین تجربه را در فاصله نیم متری انجام بدهید اگر باز هم برای وی مشکل بود کوشش کنید یک جسم کوچک آواز دار را در پهلوی شی مذکور قرار داده تا حرکت و آواز شی توجه او را جلب کند.

چنین تجربه ها شخص را قادر میسازد تا از بینائی کمی که دارد استفاده کرده و آهسته، آهسته آنرا تفویه کند.

the sealing

له فراه څخه میرویس اتل

خوږ ورو اتل صاحب زموږ سلامونه هم قبول کړئ. په رښتيا چې توان په افغانستان کې دمعيوپينو لپاره يوازنۍ ملي خپرونه ده. خو تيراژ يې دمالي ستونزو په وجه له دې نشو زياتولاي. دعا کوه چې خداي څزموږ دخلکو وس زيات کړي ترڅو دمعيوب داغږ هر لور ته ورسيږي. مننه او کورمو ودان

خواهر محترمه جمیله وردک از شهر مزار شریف خواهر گرامی

مضمون ارسالی تان تحت عنوان قرضه وتلوید اقتصاد معیوب به این اراده مواصلت وروید. از همکاری قلم رسائی تان قدردانی وسپاس می نمایم، انشاء الله در شماره آینده به نشر خواهم سپرد.

له کندهار څخه ورور محمد رسول

ا الله وروره محمد رسول جانه زموږ سلامونه اونيكې هيلې قبولې كړى ستاسو مضمون د يو معيوب بياخپلواك كيدل الله وروره محمد رسول جانه زموږ سلامونه اونيكې هيلې قبولې كړى ستاسو مضمون د يو معيوب بياخپلواك كيدل الرعنوان لاندې د توان اداري ته راورسيد كيسه يې ډيره پندناكه ده انشاالله په راتلونكي كې به خپور شي. كور مو ودان

د وطن مر رواندي لاش

څهٔ لهٔ ورایه پهٔ خوځښت کی سایی ورو ورو پهٔ چلښت کی

د دنيا پهٔ دې ګردښت کې

هلته لرې په يو دښت کې دهسپوکو یسوه ډیرۍ وه هیڅ یې نهٔ و بې لهٔ خدایه ﷺ

يو مر ژواندى لاش مي وليد مخکې مړوای کاښمې نه لید د خوانۍ بسازاو يې نه و

د بلبل جالفار یی نه و ومسول خسمار يې نه و ومخلش فيسوار بي نه و

هادغرهٔ غوندې مينه يې د دښمن خزان لوټ کري

مخکی مروای کاش می نه لید

که یی غور که یی نظر دی څړيکې څانګې يې پرهر دي

ددې لاش پښې او که منر دي لهٔ شمزی یی څهٔ بیسان کرم که یې زړه که یې ځګر دی هريو غوڅ په تيسخ د (زه) يم

> يو مر ژوانسدي لاش مي وليد مخکي مړوای کاش مي نه ليد

چسى څه ووايسم بسابا ته

ورنژدې شسومه زهٔ خسواله

ماوې حال دې ډيرخراب دی وې : " زامن مي نشته خواته

ماوې ډير درتسه زهسير شوم وې يې: " حال مه وايه چاته

يو مړ ژواندي لاش مې وليد مخکې مړوای کاش مې نهٔ لید

څه خواړه خواړه خيانونه

ددې لاش و ارمــــانونه

ووپه غواړه يې د هيلوحاملونه د اميد جام يې لا ډک و

که یو موتی می زامن شی

مسامسنلسي دي نسذرونه يو مر ژواندي لاش مي وليد مخکي مړوای کاش مي نه ليد

د غسيرت سهسه سسالاره

ورتسه ووايسه همسكاره !

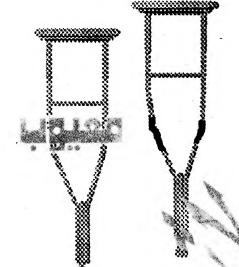
ی روان پهٔ کسومسه لاره

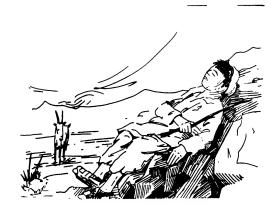
ځان ته وګکوره چې څه يې

ای افغانسه خسوارو زاره

دغه لاش هم ستا وطن دی

يو مر ژواندي لاش مي وليد مخکې مړوای کآش مې نهٔ لید

دبيارغونې په لور نو*ی ګ*ام

د نـاروغيو حوادثـو صاينونو او جنګونـو دقربانيانو د مرستي دوه ورځنی ورکشاپ چې دپښور ښار په کانتنينتـال هوټل کې دملکرو ملتونو دمعيوبينو هراړخيز پروګرام

شمال دانتلاف نماينده ګان هم بلل شوي وو خو د ځينو تخنيکی ستونزو او د لارې د لريوالي په وجه راونه رسيدل ددغه ورکشاپ نيتجي او پيشنهادونه به د روان

نموني په ډول ټاکلی دی. دغه هیوادونه عبارت دی له موزمییق، انگولا، بوسنیا او افغانستان. د ملگرو ملتونو دمعیوبینو هرارخیز پروګرام CDAP به له دغه لازې

د قربانيانو د مرستې دملی ورکشاپ برخه وال د ورکشاپ په تالار کې

ICRC ، CDAP او پ چنیسوا کیو در الله قربانیانو د مرستی د هماهنگ کونکی کمیتی کمیتی الاحتیاب الاحتیاب الاحتیاب الاحتیاب الاحتیاب الاحتیاب الاحتیاب کی له جنیبوا څخه دڅلورو تنو نمایندګانو په ګاډون د اسلامی امارت، افغانی اونړیواله غیر دولتی موسسو او دملګرو ملتونو د بیلو بیلو څانګو څلویښتو دملورو و نیډه درلوده. دغه ورکشاپ ته د

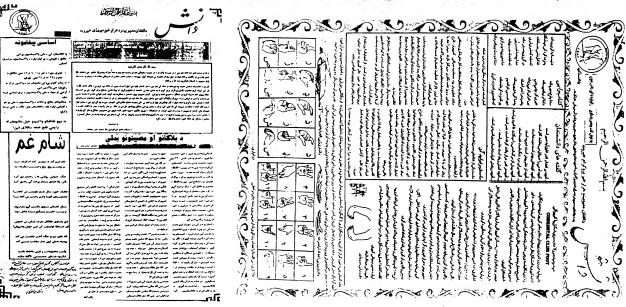
میلادي کال د سپتمبر د میاشتې په خلورمه نیټه په افغانستان کې دعامه روغتیا د انکشاف هغه ګردي میز ته وړل کیږي په کوم کې چې به له مرستندویه هیوادونو سربیره د اسلامی اصارت او دشسمال د ائتلاف استازی هم ګډون کوي.

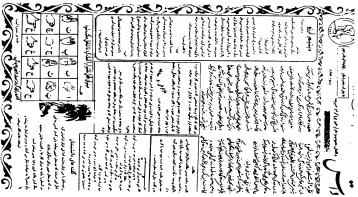
افغانستان دهغو څلورو هپوادونه په ډله کې نيـول شـوی دی چـې د قربانيــانو دمرســتو دهــاهنګی نړيوالـی غونــډې ISCEVA د

هده وکړي ترڅو په افغانستان کې د معیوبینو او قربانیسانو د مرسستې او بیارغونې لپاره نړیواله ټولنه وهڅوي ترڅو ددغه جنګ وهلي هیواد د معیوبینو او قربانیانو غږ واوري او دهغوی مرستې ته په پرانیستي ټینډه ځواب ووایي.

مجله های دیواری دفاتر ساحوی CDAP

سی کا گری سی است در مقابل معیومیز مین الفطاع شده آیا تبها احساس محبود دست میکند؟ کسسی حاود دست میکند؟ کسسی الادود یا زخور اسست و

السایق که دست این لفظ هلده ایا تنها احساس قمود دست محلدا دسسی که پایش را بلاتر حادثه بی از دست داده آیا تنها از لود یا رخبرر اسسست و کیدشن نافشوا آیا او تنها از خین عسامل راسج میبرد؟ پاسخ به این سوالات وقی روشن میشود که اگر ما همچو یك مشسكل میداشیم، از دیگران چه توقی داشیم و احساس ما در برابر زندگی چگرف به میسو انسساله و صبحد. و اگر اینگرف جهارس وقتی نمیشود در نفست یا خمچسو انسساله و صبحه برد در دارند که اگر علاج نشوند بم احس بود که اگستا چسه درد برزگی در دل دارند که اگر علاج نشوند بم اسسکل از زمشسکل بر طواهد برد در دارند که اگر علاج نشوند بم اسسکل از دمشسکل بردگی در دل دارند که اگر علاج نشوند بم اسسک مواهد برد.

در اثر عوامل عبطي و یا هم پدیده منفور جنگ، صد ها النسبان معیسوب و معلول شده اند و از نارساتي هاي حسي روايي و فزيکسيي رئسج ميسبوند و پسياري از اينگونه انساما په کنج اطاقها خزيده و خود را بار دوش جامعســـه احساس ميکنند و یا پالاتر پرخورد ناشايسته افراد ديگر از زندگي متفر شنده ، عد در احدان و حقق عبدانند.

احساس میکنند و یا بالاتر برخورد ناشایسته افراد دیگر از زندگی متنفر خسده
و خود را خوار و طور میدانند.
گادگاهی دیده میشود که بعضی ها یا کصال بی توجهی یا شاید هم سسادان،
گاد او معیوب را یا کلمات تکان دهنده و دخواهی عناطب قرار میدهند که بسا
این عمل جز اینکه به رایج های شاهص بیمار بیفزایند، حاصل دیگری بدست
گیاوزند.

می اودلد.

بعد زیبا محلیه است شاعزی:

مر بر سر نفس خود اموی مردی

مردی نبود کشاده را بای تودن

بر کور و کر ارتکته نگوي مردي گر دست کماده لي بگوي مسودي

2

ر مردي نبود العادة را باي اردن محمر دست العادة لر المرجع المرجع

خبروونكي

دافغان معیویشو هرارخیز پسروگرام (CDAP) د لیکانی د بورد تر نظر لاندي

چته. دملکرو ملتونو له خوا دافغان معبوستو هر ارخیز پروکرام

ا کل مهر لین ۱۷*۲*

ACK مينور ينور بينور ٧٢٠ يونيورستي تاون. پينور

په افغانستان کې زموړ پتي.

بلنح

پروژه همنه جانب معبوبین افغان/کمیت. سویدن درواژه بلخ، نزدیت کنوچند تصن شهر مزار شریف تبلغون ۲۷۷۱

, G.

پروژه همه جانسهٔ معبوبس افضان/ کمیشه سویدن سرک اول، متصل ششاخانه صحبت عامه شهر جدید تالقان

وردك

دافغان میونیشو هـر ارخـیز پـــروگرام/ د آورلوپیدی ورکشاب— دغزنی شار

لندهاره

دافغان معیویشو هر ارخیز پسروکرام، د UNOCHA وقتر دکندهار نبار.

هرات

بروژه همه جانب معبوبین افغان، حاده محس، عقب کونسلگری ایران نزدیک دلتر WFP _ هرات افغانستان

ښوونه او روزنه د روښانه سبا ضمانت کوي

روغ اومعيوب وګري دټولنې په ټولو ستونزو دخبرو مساوي حق لري.

روغ او معيوب ماشومان د تعليم مساوي حق لري.